

ע"פ 29970/06-18 - מדינת ישראל נגד דין בונפיל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
עפ"ג 29970-06-18 מדינת ישראל נ' בונפיל 25 אוקטובר 2018

בפני הרכב כב' השופטים:
י. גריל, שופט בכיר [אב"ד]
ב. בר-זיו, שופטת
א. אלון, שופטת
המערערת:

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)
ע"י ב"כ עוה"ד מ. הרטמן
נגד
דין בונפיל
ע"י ב"כ עוה"ד אביטל בן-נון (סנגוריה ציבורית)

נגד
המשיב:

פסק דין

א. בפנינו ערעור המדינה על גזר דינו של בית משפט השלום בחיפה (כב' השופט זיו אריאלי) מיום 3.5.18 ב-ת"פ 23349-09-16 לפיו נדון המשיב, יליד 1993, לשישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים והתנאי הוא שלא יעבור עבירת אלימות מכל סוג, ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים והתנאי הוא שלא יעבור עבירה של פזיזות ורשלנות שעניינה שימוש ברכב או סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, פסילת רישיון הנהיגה בפועל למשך שמונה חודשים, שישה חודשי פסילה על תנאי אם ינהג בזמן פסילה, או שינהג ברכב ללא ביטוח, או שינהג ללא רישיון רכב, או ללא רישיון נהיגה. כמו כן נדון המשיב לתשלום קנס על סך 1,500 ₪ וחתימה על התחייבות כספית על סך 5,000 ₪.

המדינה מלינה בערעורה על קולת העונש.

ב. הנסיבות הצריכות לעניין הינן בתמצית אלה:

בהתאם לכתב האישום המתוקן, התקיים בין המתלוננת לבין המשיב קשר רומנטי במשך כשנה ומחצה. נכון למועד הרלוונטי לכתב האישום הם היו פרודים במשך כחודש ימים.

בתאריך 4.9.16 נכנסה המתלוננת ביחד עם חברותיה בשעה 22:00 לחנות בגרנד קניון שבחיפה ואזי ביקש

המשיב מן המתלוננת, באמצעות אחת מחברותיה לבוא ולפגוש במתלוננת בחנות, אך המתלוננת סירבה.

המשיב נכנס לחנות, הלך אחרי המתלוננת ותקף אותה במובן זה שאחז בזרועה, בעוד המתלוננת ביקשה מן המשיב לעזוב אותה.

חברתה של המתלוננת נעמדה בין המתלוננת לבין המשיב על מנת להפריד ביניהם. המשיב הניף את ידו ותקף את חברתה של המתלוננת בכך שהניח את ידו על צווארה והדף אותה ממקומה. בתגובה ברחת המתלוננת, פנתה אל מוכרת בחנות וביקשה להזעיק את אנשי הביטחון, ואזי עזב המשיב את החנות.

בהמשך, משנסעה המתלוננת למשטרת טירת הכרמל כדי להתלונן כנגד המשיב, חייג אליה המשיב במהלך נסיעתה מספר פעמים ואיים עליה בפגיעה שלא כדיון.

המשיב אמר לה "אני ארצח אותך", "אני אשב עשר שנים בכלא", "אני אשתחרר בסוף ויש לי אנשים בחוץ", "אפשר לטפל בדברים האלה במשטרה. יש לי הרבה כסף, אני אקח עו"ד".

סמוך לשעה 00:45 משהגיעה המתלוננת לתחנת המשטרה והתלוננה בפני השוטר התקשר אליה המשיב פעם נוספת ואיים עליה בפגיעה שלא כדיון בחייה ובגופה, באמרו לה: "אם את מדברת עם גבר אחר את מתה", "אני אשב בכלא 10 שנים. את תמותי".

בהמשך קבעה המתלוננת להיפגש עם המשיב בסמוך לביתה. המתלוננת המתונה למשיב כשהיא מלווה בשוטרים המאבטחים אותה.

המשיב הגיע למקום כשהוא נוהג ברכב וביקש מן המתלוננת להתקרב לרכב. בשלב זה ניגש אליו השוטר טזרה וביקש ממנו שיפתח את חלון דלת הנהג. ואולם, המשיב סובב את ההגה לכיוון בו עמד השוטר טזרה, והתקדם בנסיעה לעברו. כתוצאה מכך נאלץ השוטר טזרה לעלות על המדרכה ואילו המשיב ביצע פנייה חדה ימינה ונסע בניגוד לכיוון התנועה, בהמשך נכנס לאחד הרחובות תוך התעלמות מתמרור אין כניסה ובניגוד לכיוון התנועה.

כשהבחין המשיב בניידת משטרה פנה לרחוב אחר ופגע עם רכבו בקיר. את האמור לעיל ביצע המשיב תוך שהוא נוהג ברכב ללא רישיון נהיגה תקף.

עוד נטען בכתב האישום, שבמהלך סוף חודש אוגוסט שלח המשיב מסרונים למתלוננת כשבחלקם איים על המתלוננת בפגיעה שלא כדיון בחייה ובגופה, כדלקמן: "החיים הכי שחורים שיש הולכים להיות לך. אני בדרך לאילת". "יזונה ישרמוטה. אני אקבור אותך חיה, זונה היית וזונה תישארי, אף אחד ממוצצי הזין שליך לא יעזור לך" "אני מבקש ממך תאי (הכוונה למתלוננת) בלי משטרות, תאי את סתם תסבכי אותי תזכרי את הטוב שעשיתי

לליאב בשביל שתיכנסי לפרופורציה". "אני מנהל תיק זה יכניס אותי לבית סוהר". "אני מנהל את התיק אני אכנס לבית סוהר אני בסך הכל אוהב אותך מרוסק שהלכת לי בבקשה". "יבית זונה דחוף". (כך במקור - הערה שלנו).

ביום 26.8.16 התקשר המשיב אל המתלוננת ממספר טלפון חסוי ואיים על אמה של המתלוננת שביקשה לשוחח עמו על מנת לשכנעו להפסיק להתקשר אל בתה.

המשיב אמר לה, שבפעם הבאה שהמתלוננת תצא מן הבית היא תחזור בחתיכות וכי הוא שם זין על המשטרה.

במהלך חודש אוגוסט, מספר ימים לאחר שהמתלוננת השתחררה מבית החולים איים המשיב על אחותה בפגיעה שלא כדין בחייה ובגופה של המתלוננת בעקבות תמונה של עצמה שהעלתה המתלוננת לאינסטגרם, באופן שהמשיב שלח לה מסרון בו רשם: "אני מאמין שהיא חשובה לך. תשמרי עליה. אחותך מתפזרת ולכל דבר יש מחיר".

בתאריך 18.8.16, בסמוך לשעה 22:37 איים המשיב על המתלוננת באמצעות מסרון בפגיעה שלא כדין בחייה ובגופה באופן שרשם לה: "מי שידבר איתך, יוציא אותך, יעשה או ינסה לעשות משהו שיעשה לי רע, ימות".

בתאריך 1.8.16 במהלך אשפוזו של המתלוננת בחודשים יולי- אוגוסט 2016 תקף המשיב את המתלוננת שלא כדין עקב אמירה של מטופל אחר בנוגע למתלוננת, באופן שהמשיב אחז בשפתיה של המתלוננת ואיים עליה בפגיעה שלא כדין בגופה ובחייה באופן שאמר לה שהיא דיברה עם המטופל, כי הוא יודע איך קוראים לה, כי הוא נכנס לחדרה בשבילה, וכי הוא יהרוג אותה אם יידע שהיא מדברת עם אותו מטופל.

במהלך חודש יוני, בחדרו של המשיב בביתו, חיטט המשיב בפלאפון ומצא הודעה שקיבלה המתלוננת מחייל עמו שירתה.

המשיב צעק על המתלוננת ותקף אותה שלא כדין בכך שנשכב על המתלוננת במיטתו, תפס את פניה באמצעות כף ידו, וסטר למתלוננת על לחייה. כשיצאה המתלוננת מן החדר איים עליה המשיב באמרו לה כי היום זה הסוף שלה, שהוא יראה לה מה זה שחייל שולח לה הודעות כאלה.

במהלך חודש מאי 2016 בחדרו של המשיב בביתו, בעוד המתלוננת שוכבת במיטה, תקף המשיב את המתלוננת שלא כדין עקב ריב הנוגע למשפחותיהם, באופן ששכב על החצי השמאלי של גוף המתלוננת ובאמצעות כף ידו הימנית אחז בלחייה, ולחץ על פניה בחוזקה.

המדינה ייחסה למשיב בכתב האישום המתוקן את העבירות הבאות:

ג.

1. איומים לפי סעיף 192 של חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

2. נהיגה רשלנית ופוחזת לפי סעיף 338 (א) (1) של החוק.

3. תקיפה סתם לפי סעיף 379 של החוק.

4. נהיגה ללא רישיון נהיגה לפי סעיף 10 א' לפקודת התעבורה (נוסח חדש) התשכ"א-1961.

ד. בישיבת בית משפט קמא מיום 8.12.16 הודיעו ב"כ הצדדים, כי הושג הסדר בין הצדדים לפיו יודה המשיב בעובדות כתב האישום המתוקן, ואין הסכמה באשר לעונש. נוכח הודעה זו הרשיע בית משפט קמא את המשיב בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן בהתאם להודאתו של המשיב בעובדות שפורטו בכתב האישום המתוקן. בהמשך הורה בית משפט קמא על הזמנת תסקיר שירות המבחן.

ה. בתסקיר שירות המבחן מיום 10.5.17, צוין, כי המשיב החל לעבוד בגיל 13 מחמת מצוקה כלכלית במשפחה. בהמשך ניסה המשיב לפתוח עסק לפריטת צ'קים, נטל הלוואות רבות ועקב כישלון העסק צבר חובות כבדים.

המשיב התגייס לשירות חובה, אך במקביל חלתה אמו במחלה ממארת, הדבר הקשה עליו בזמן שירותו בטירונות והוא ביצע עריקות ממושכת של ארבע שנים. על כך נדון המשיב ל-5 חודשי מאסר בכלא צבאי. למעט הרשעתו זו אין לחובת המשיב רישום פלילי.

בהתייחס לעבירות בהן הורשע בתיק זה, ייחס המשיב את התנהלותו מול השוטרים, לרבות הנהיגה ללא רישיון, לחוסר מחשבה, בהלה ולחץ בו היה שרוי.

באשר להתנהגותו כלפי המתלוננת טען המשיב, שהוא נפגע ממערכת היחסים עמה וכן מן היחס הלא מכבד של המתלוננת כלפיו בנוכחות חברותיה. באשר לביטויים האלימים מצדו טען המשיב, שזו דרך תקשורת הדדית בינו לבין המתלוננת, והתנהגות זו מקובלת בסביבתו החברתית. המשיב שלל כל כוונת פגיעה מצדו והתקשה לזהות בהתנהגותו התנהגות לא הולמת או אלימה כלפי המתלוננת.

המתלוננת עצמה תיארה בפני שירות המבחן, במסגרת חקירת המעצר, את מערכת היחסים שבינה לבין המשיב כמערכת יחסים שכללה, בין היתר, דיכוי, קנאות, השפלה ואלימות, הן פסיכולוגית והן פיזית, תוך התנהגות רכושנית וחשדנות כלפיה.

באשר להערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, התרשם שירות המבחן מהעדר תובנה של המשיב ביחס להתנהלותו. ניכר שדפוסי התקשורת שלו עם המתלוננת התבססו על קנאה רכושנית, אובססיביות ו אלימות, כשהוא ממשיך לתת לגיטימציה לשימוש באלימות מילולית ולהתנהגות פורצת גבולות.

הערכת שירות המבחן בתסקיר זה היא שקיים סיכון גבוה להישנות התנהגות אלימה מצד המשיב בעתיד, אם כי אין בידי שירות המבחן לבסס הערכת סיכון מגובשת בהעדר עמדתה של המתלוננת (עמדה שהתקבלה בשעתו רק בשלב חקירת המעצר).

לדעת שירות המבחן קיימת נזקקות בולטת של המשיב למסגרת טיפולית ולכן שקל שירות המבחן את אפשרות שילובו של המשיב בטיפול ייעודי בתחום אלימות זוגית. המשיב מצדו ביטא רצון מילולי ראשוני לבחון את דפוסי החשיבה וההתנהגות שאפיינו אותו בתוך המערכת הזוגית, ולכן הופנה המשיב ליחידה למניעת אלימות במקום מגוריו.

בתסקירו זה ביקש שירות המבחן שבית המשפט ידחה את הדיון בעניינו של המשיב למשך שלושה חודשים.

1. תסקיר נוסף של שירות המבחן הוגש ביום 21.12.17 וצוין, כי בשלב זה הייתה אי-בהירות בנוגע למצבו של המשיב מבחינת צריכת חומרים הואיל והוא טרם ביצע בדיקות במסגרת שירות המבחן. בינתיים היה מפגש של שירות המבחן עם המתלוננת אשר תיארה תחושת אשמה בה היא חשה נוכח השלכות הגשת תלונתה כנגד המשיב והתנאים המגבילים בהם הוא מצוי. המתלוננת ציינה, שהיא מצדה ניסתה ליצור קשר עם המשיב, ואולם הוא מצדו שומר ומכבד את התנאים המגבילים בהם הוא מצוי.

המתלוננת זיהתה את החלקים הבעייתיים בהתנהגותו של המשיב בקשר הזוגי שתוארו על ידה כעצבנות ואימפולסיביות. לדבריה, בעבר חששה מן המשיב, אך כיום אינה פוחדת ממנו ואינה מאוימת על ידו, והיא שוללת קשר עכשווי ביניהם.

שירות המבחן התרשם מעמדה מגוננת של המתלוננת כלפי המשיב ומנטייתה לשאת באחריות אישית על מעשיו כלפיה.

עוד ציין שירות המבחן, שהמפגשים של המשיב במסגרת המרכז לשלום המשפחה במקום מגוריו החלו בפועל בתאריך 30.10.17 ומתקיימים מאז באופן סדיר וקבוע. במהלך המפגשים מגלה המשיב נכונות לבחון את האירועים בגינם הסתבך ולנסות להבין כיצד הגיע למקומות הללו.

לפי התרשמות העובד הסוציאלי יש למשיב יכולת להתבונן ולהגיע להבנות לגבי עצמו, לחלקים הפגועים שבו, כמו גם לכוחות וליכולת להתמודד. המשיב עצמו ביטא שביעות רצון מן הקשר הטיפולי וכן רצון להמשיך ולבסס קשר עם העובד הסוציאלי המטפל. להתרשמות שירות המבחן מזהה המשיב את הבעייתיות של התנהגותו

האלימה כלפי המתלוננת בעבר, ובכך יש משום ביטוי לשינוי שחל אצל המשיב מבחינת הפחתה בנוקשות ויכולת תזוזה בעמדותיו ותפיסותיו. לדעת שירות המבחן יש חשיבות בהמשך ההליך הטיפולי שעובר המשיב.

ז. התסקיר האחרון ניתן ביום 26.3.18. במהלך התקופה שעד תסקיר זה ביצע המשיב בדיקות שתן בשירות המבחן. הבדיקה הראשונה מיום 25.12.17 העידה על הימצאות שרידי סם מסוג: הרואין, מתדון, ובנזודיאזפינים. המשיב מצדו שלל שימוש בחומרים מסוג זה. בהמשך בוצעו בדיקות שתן בשירות המבחן בינואר-פברואר 2018 ואלה העידו על הימצאות שרידי סם מסוג קנאביס. המשיב אישר שהוא משתמש בקנאביס, אך לטענתו לעיתים רחוקות.

לטעמו של המשיב אין פסול בשימוש זה והוא אינו רואה בכך הפרה של תנאי המעצר.

בהמשך אישר המשיב, שהוא סובל לאורך שנים משימוש קבוע בקנאביס ואינו מצליח לשמור על ניקיון לאורך זמן, אך הוא מבין כעת שהתמכרות זו פוגעת בו ובהתנהלותו והביע נכונות לקבל טיפול בעניין. המשיב הופנה ליחידה להתמכרויות במקום מגוריו כדי לעבור תהליך אבחון והתאמת הטיפול עבורו.

בנוסף ערך שירות המבחן בירור עם העובד הסוציאלי במרכז לשלום המשפחה. מתברר, שהמשיב מגלה קשיים ממשיים בשמירה על יציבות בקשר הטיפולי עמו ולכן התהליך הטיפולי לא התקדם בתקופה האחרונה. את הקושי בהגעתו של המשיב לטיפול הסביר המשיב, בין היתר, באי-זמינות של מפקחיו לצורך הליווי וכן נוכח איומים ממשיים לחייו.

את האיומים מסביר המשיב על רקע החובות הכספיים שצבר. נוכח האיומים חושש המשיב להסתובב במקום מגוריו ולהגיע למרכזי הטיפול השונים ולכן הוא לא פנה ליחידה להתמכרויות ומתקשה להגיע באופן סדיר לשיחות במרכז לשלום המשפחה.

שירות המבחן התרשם מנסיגה וחוסר יציבות במצבו של המשיב לצד התחזקות מנגנונים של הכחשה, צריכת חומרים, קשרים שוליים שהמשיב מנהל, והעדר כוחות להתגוננות. לכן מעריך שירות המבחן, שהמשיב זקוק למסגרת טיפולית אינטנסיבית, שמחד תיתן מענה רחב לכלל הבעיות מהם סובל המשיב, ומאידך תרחיק אותו מן הסביבה שמקשה עליו לערוך שינויים משמעותיים בחייו.

שירות המבחן הציע למשיב להשתלב בקהילה טיפולית לנפגעי סמים, במסגרת טיפול כוללנית ואינטנסיבית, ואולם, המשיב שולל בתוקף את שילובו במסגרת טיפול מסוג זה. שירות המבחן סבור, שהמשיב זקוק לטיפול הן בתחום האלימות במשפחה, הן בתחום צריכת חומרים, והן באשר להתנהגות שולית, ואולם המשיב טרם הפנים את הנדרש ממנו, ולמעט הצהרות מילוליות אינו עושה מאמץ מספק כדי לבסס הליך טיפולי משמעותי לשינוי מצבו.

המשיב אינו מצליח לבסס קשר טיפולי עם מסגרות טיפול אמבולטוריות ייעודיות, אינו מזהה את עצמו כזקוק או כמתאים לתהליך טיפולי אינטנסיבי במסגרת סגורה, ומתקשה בנטילת אחריות על מצבו הנוכחי.

לכן, אין באפשרות שירות המבחן להציע אפיק שיקומי. עולים גם קשיים וסימני שאלה בנוגע ליכולת השיתוף מצד המשיב. ההערכה הנוכחית היא שיש נסיגה במצבו (למרות מעורבות שירות המבחן) והמשיב אינו מצליח לגייס כוחות למימוש הליך השיקום, ונראה שאינו בשל ומתאים לטיפול משמעותי ארוך טווח.

נוכח הנסיגה המתוארת סבור שירות המבחן, שגורמי הסיכון גוברים על סיכויי השיקום ולכן אין המלצה טיפולית בעניינו של המשיב. נוכח הערכת הסיכון הגבוהה, לצד הנזקקות הטיפולית, ובהעדר חלופת ענישה שיקומית בקהילה, סבור שירות המבחן, שהמשיב זקוק לענישה מוחשית ומציבת גבול להפנמת חומרת מצבו.

ח. מטעם המדינה הוגשו לבית משפט קמא טיעונים לעונש, ונטען, כי בכל הנוגע לעבירת האיומים על המתלוננת ותקיפתה של המתלוננת, מידת הפגיעה של המשיב בערכים החברתיים המוגנים היא גבוהה.

ב"כ המדינה הפנה את בית משפט קמא לפסיקה רלוונטית לגבי איומים ותקיפה של בת זוג, וכן עמד על החומרה שבעבירת נהיגה ללא רישיון נהיגה.

ב"כ המדינה טען בפני בית משפט קמא, שמתחם הענישה ההולם נע בין 12 חודשי מאסר בפועל עד 18 חודשי מאסר בפועל.

לגבי המשיב התבקש בית המשפט להעמיד את רף הענישה על מרכז המתחם זאת בנוסף למאסר על תנאי, פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי, קנס, ופיצוי למתלוננת.

נטען, כי לגבי העבירה של נהיגה ללא רישיון מתחם הענישה ההולם נע בין 15 ימי מאסר, לרבות קנס, ופסילת רישיון נהיגה לתקופה ממושכת, ועד 20 חודשי מאסר בפועל, פסילת רישיון נהיגה בפועל לתקופה של שישה חודשים ועד 60 חודשים, מאסר על-תנאי, פסילה על תנאי וקנס.

ט. ב"כ המדינה עמד בטיעונו על כך שהמשיב ניצל לרעה את כוחו ומעמדו כבן זוגה של המתלוננת, תקף אותה על פני מספר חודשים, מספר פעמים, באלומות חמורה, ואף איים עליה ו/או על מקורביה והדבר אירע במועדים שונים, כך שאין מדובר במעידה חד פעמית.

בישיבת בית משפט קמא מיום 29.4.18 חזר ב"כ המדינה על טיעונו.

י. מטעם המשיב העידה המתלוננת כעדת אופי, שביקשה שבית המשפט לא ימצה את הדין עם המשיב והוסיפה, שלדעתה הדברים יצאו מכלל שליטה. כמו כן ציינה, שבתקופת היותו של המשיב במעצר בית, תקופה ארוכה, ניסתה היא ליצור קשר מספר פעמים עם המשיב ואף הביעה רצון לחדש את הקשר עם המשיב, אך ציינה כי המשיב לא הסכים ליצור אתה קשר בגלל היותו במעצר בית.

אמו של המשיב הייתה אף היא עדת אופי וציינה, כי היא חולה בסרטן, מצבה הבריאותי אינו ברור, כל הבית נמצא בטלטלה מזה כשבע שנים, וכל הזמן היא נמצאת בטיפולים.

המשיב, כך מסרה אמו, הוא הבן הבכור, ילד דומיננטי בבית המסייע לה ולאחותו, הוא קשוב לצרכיה, והיא מבקשת שבית המשפט לא ימצה את הדין עם המשיב.

יא. מי שהיה סנגורו של המשיב טען בפני בית משפט קמא, שלמעט העבירה של העדר מן השירות אין למשיב הרשעות קודמות כלשהן. המשיב הודה בהזדמנות הראשונה בכתב האישום המתוקן, ובחר ליטול אחריות על האירועים שהתרחשו.

החל מיום 4.9.2016 ועד 11.9.16 היה המשיב במעצר, ממנו שוחרר למעצר בית מלא, בו שהה כמחצית השנה. בהמשך, אפשר בית המשפט למשיב "חלונות אוורור". מאז ההקלה, מצוי המשיב בתנאים מגבילים. מדובר על תקופה של כשנה ומחצה במהלכה לא נרשמה לחובתו של המשיב הפרה כלשהי. גם לא הייתה הפרה כלשהי כלפי המתלוננת, ומכאן שהמשיב, לטענת הסנגור, ראוי לאמון בית המשפט.

הסנגור טען, שהתיק "נולד" על רקע מערכת זוגית ארוכת טווח, שנקלעה למשבר בעקבות יחסי קנאה, מתח, יצרים, וקשר לא בריא לשני הצדדים. לדעת הסנגור, עבירת התקיפה בכתב האישום, שתוקנה לתקיפה סתם, שקולה ל"זוטי דברים", ולמעשה ההגדרה הנכונה של תקיפה זו הייתה צריכה להיות "התגוששות בין השניים". לא היו חבלות, לא הייתה היזקקות לטיפול רפואי, כך שמדובר, לטענת הסנגור, בתקיפה ברף הנמוך ביותר.

באשר לעבירת האיומים, אישר הסנגור שאכן היו איומים מכוערים, אך לדבריו נאמרו המילים בלהט הדברים, בעידנא דריתחא. האיומים לא מומשו ולטענת הסנגור מכרסם הדבר במידת מה במסוכנות הנטענת על ידי שירות המבחן. עוד טען הסנגור, שנוצר יחס בלתי סביר בין העבירות נשוא כתב האישום והפגיעה הממושכת בחירותו של המשיב אל מול הענישה הנוהגת במקרים דומים, מה גם שמדובר באדם ללא עבר פלילי.

יב. באשר להצעת שירות המבחן, לפיה אמור המשיב להיכנס לקהילה סגורה, סבור הסנגור, כי זו למעשה סנקציה, ומדובר באמצעי שיקום דרכוני קיצוני שננקט לגבי מי שסובל מהתמכרות אקוטית, אך אין מקום לכך, לדעת הסנגור, לגבי אדם כמו המשיב, ששיתף את שירות המבחן בכך שהוא מעשן קנאביס באופן ספוראדי בלבד.

הסנגור הדגיש, כי מדובר על תיק של אלימות ברף הנמוך ביותר שיכול להיות, ללא זיקה כלל לעבירות סמים, וכן הדגיש שהמתלוננת הגיעה לבית המשפט, כשנה ומחצה לאחר האירוע, ואמרה בפני בית המשפט שהיא מבקשת שלא למצות את הדין עם המשיב.

עוד הוסיף הסנגור, שהמתלוננת מבקשת כיום לחזור אל המשיב, אך הוא זה שחושש כיום מהליכים משפטיים, שעלולים לנבוע מחידוש הקשר, הגם שהאינטרס הציבורי, כך העיר הסנגור, תומך בשיקומו של הקשר הזוגי, ולא בהרחבת הנתק. עוד טען הסנגור, שלמתלוננת הייתה תרומה משמעותית בהתרחשות האירוע.

י"ג. באשר למתחם הענישה טען הסנגור, כי המתחם מתחיל בענישה הצופה פני עתיד ומסתיים ברף העליון שלו, ככל שנגרמו חבלות של ממש, במספר בודד של חודשי מאסר שבאים לידי ביטוי בעבודות שירות. הסנגור הגיש לעיון בית משפט קמא אסופת פסיקה לתמיכה בטיעונו.

הסנגור הדגיש את גילו הצעיר של המשיב, שהוא כבן 25, נעדר עבר פלילי, אשר נטל אחריות, שיתף את שירות המבחן בכך שהוא נמצא במצוקה כלכלית ולווה כספים ממקורות "אפורים", ואשר עקב המקרה אינו עובד מזה כשנה ומחצה. כן ציין הסנגור, שאמו של המשיב חולה במחלה קשה, ויש גם להביא בחשבון, לפי תיקון 113 של חוק העונשין, שיקולים ונסיבות שאינם קשורים בביצוע העבירה.

לטענת הסנגור, התסקיר שהוגש ביום 26.3.2018 איננו בבחינת תסקיר שלילי. ניתן ללמוד מן התסקיר שקשה למשיב להתמסר לטיפול במסגרת קהילה סגורה, ולטעמו של הסנגור, דרך שיקומית זו היא קיצונית, מה גם שההמלצה על כך באה כשנה ומחצה אחרי האירוע.

הדרך השיקומית המתאימה יותר לדעת הסנגור היא שהייה במרכז יום בקבוצה של שליטה בכעסים. לכן, ביקש הסנגור, כי יוטל על המשיב עונש צופה פני עתיד ארוך ומרתיע שירחף מעל ראשו, וכן ביקש הסנגור שבית המשפט ייתן למשיב הזדמנות להוכיח את עצמו.

המשיב עצמו אמר לבית המשפט, כי הוא עשה חשבון נפש, הוא אינו ממעיט מחומרת המעשה שעשה, ובמהלך מעצר הבית למד רבות על עצמו.

י"ד. בגזר דינו ביום 3.5.2018 ציין בית משפט קמא, שכתב האישום המתוקן מתאר אמנם מספר אירועים, אך הם מצויים באותו הקשר, ומבחינה עניינית בוצעו על אותו רקע, ולכן יש לראות את המקרים המתוארים כאירוע אחד, ולקבוע בגינם מתחם עונש הולם אחד.

עוד ציין בית משפט קמא, שהערך החברתי שנפגע בעבירות האיומים של המשיב כלפי המתלוננת, הינו: זכותו של אדם לכבוד, תוך שמירה על שלווה הנפש שלו ואוטונומיית הפרט שלו. הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות של נהיגה פוחזת ונהיגה ללא רישיון הוא ההגנה על המשתמשים בדרך וכיבוד רשויות החוק, ואולם העיקר מצוי בעבירות האלימות של המשיב כלפי המתלוננת.

בית משפט קמא הוסיף, שמעשי האלימות במהלך החודשים מאי-יוני 2016 בוצעו על ידי המשיב בשעה שהמשיב והמתלוננת היו בני זוג, ואילו אירוע האלימות האחרון של המשיב כלפי המתלוננת התרחש כשהשניים כבר לא היו בני זוג.

בית משפט קמא עמד על כך, שהפסיקה מתייחסת בחומרה לעבירות אלימות המבוצעות כלפי נשים על ידי בני זוגם, ועמדת הפסיקה היא, שיש להחמיר עם מבצעי מעשים אלו.

לעיצומו של עניין קבע בית משפט קמא, שנגרמה על ידי מעשיו של המשיב פגיעה ממשית בערכים המוגנים, אם כי לא ברף הגבוה של החומרה, יחד עם זאת, יש להביא בחשבון שאין המדובר באירוע אחד בודד.

בית משפט קמא דחה את טענת הסנגור, כאילו המדובר במעשה שבוצע בעידנא דריתחא, והוסיף, שמעשיו של המשיב קשים, מכוערים, ומעוררי סלידה. המשיב התייחס אל המתלוננת כאל חפץ השייך לו, ומנת חלקה היו אמירות קשות, ביטויי שטנה, רכושנות והחפצה. המשיב גם היכה את המתלוננת מספר פעמים ללא התגרות מצידה וללא הצדקה.

בית משפט קמא גם דחה את טענות הסנגור, מהן עלתה רמיזה בדבר חלקה של המתלוננת במעשים, ו"אשמתה" בהתנהגותו הפוגענית של המשיב כלפיה.

ט"ו. עם זאת ציין בית המשפט, כאמור כבר לעיל, שהמעשים אינם מצויים ברף הגבוה של החומרה, אין המדובר באלימות שיטתית כלפי המתלוננת, ותוצאות המעשים, למרבה המזל, אינן קשות.

מתסקיר שירות המבחן כמו גם מעדות המתלוננת בפני בית משפט קמא עולה, שמעשיו המכוערים של המשיב לא הותירו צלקות בנפשה של המתלוננת.

בית משפט קמא פירט שורה של פסקי דין וציין, כי מנעד הענישה הוא רחב, ובמקרים דומים ואף חמורים יותר הוטלו על נאשמים עונשים שנועדו בין מאסר מותנה לבין מספר חודשי מאסר בפועל, שלעתים רוצו בעבודות שירות.

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, עמד בית משפט קמא על כך, שלא נגרמו למתלוננת חבלות כלשהן. גם מנהיגתו הפוחזת של המשיב, לא נגרמו חבלות לאיש, ולא הוכח שנגרם נזק משמעותי לרכוש.

עוד הוסיף בית משפט קמא, שמעשיו של המשיב כלפי המתלוננת לא בוצעו באופן מתוכנן, אלא מדובר בהתנהלות שהתרחשה במהלך וויכוחים עם המתלוננת.

באשר לסיבות שהביאו את המשיב לביצוע העבירה ציין בית משפט קמא, שהמשיב אדם צעיר בשנות ה-20 לחייו, ולפי תסקירי שירות המבחן, עומדת ברקע המעשים אישיות בלתי בשלה. בנוסף, הקשר בין המשיב

למתלוננת מבוסס על מאבקי כוח ושליטה.

בית משפט קמא קבע, כי מתחם הענישה ההולם לכלל המעשים והעבירות שתוארו בכתב האישום הינו החל ממאסר מותנה ועד 10 חודשי מאסר בפועל, לרבות פסילת רישיון נהיגה בפועל לתקופה שבין 6 חודשים ל-36 חודשים, וכן פסילה על תנאי.

בית משפט קמא לא שוכנע שקיימים טעמים המצדיקים סטייה ממתחם הענישה ההולם, בין אם לקולא ובין אם לחומרה.

באשר לגזירת העונש המתאים למשיב, עמד בית משפט קמא על כך שעברו הפלילי של המשיב אינו מכביד, ובנסיבות העניין עונש מאסר, אף אם בעבודות שירות, יפגע במשיב.

המשיב שהה במעצר מיום 4.9.2016 עד 11.9.2016, וכן שהה תקופה ארוכה בתנאים מגבילים, שכללו מעצר בית ממושך, תחילה מעצר בית מלא, ובהמשך התאפשר למשיב לצאת ממקום מעצר הבית בליווי מפקח.

לפי תסקיר שירות המבחן, גרם מעצר הבית הממושך למשיב להיקלע לחובות כספיים.

עוד עמד בית משפט קמא על כך, שהמשיב הודה בעובדות שיוחסו לו בכתב האישום, נטל אחריות למעשיו, חסך מזמנו של בית המשפט, וחסך מן המתלוננת את הצורך להעיד על האירועים נשוא כתב האישום. המשיב הביע חרטה, ולהתרשמות בית משפט קמא המדובר בחרטה כנה.

באשר למאמציו של המשיב לחזור למוטב, הפנה בית משפט קמא לכל האמור בתסקירי שירות המבחן, והוסיף, שהערכת שירות המבחן היא שקיים סיכון גבוה, וקיימת נזקקות טיפולית, דא עקא, בהליך הטיפול שקיבל המשיב חלה נסיגה, והתוצאה היא ששירות המבחן לא בא בהמלצה כלשהי בעניינו של המשיב, אלא המליץ על ענישה מוחשית ומציבת גבולות.

בית משפט קמא הגיע לכלל מסקנה, שיש לגזור על המשיב עונש המצוי בחלק הנמוך של מתחם הענישה ההולם, ולפיכך הטיל על המשיב את העונשים אותם פירטנו בפתח דברינו.

ט"ז. המדינה ממאנת להשלים עם גזר דינו של בית משפט קמא, וערעורה מונח בפנינו.

תמצית טענות המדינה בערעורה:

המשיב אדם אלים ומסוכן, שהתעמר בחברתו לאורך זמן, הן באופן פיזי והן באופן מילולי, תקף את המתלוננת במספר אירועים שונים, ואיים עליה איומים קשים מספר רב של פעמים. התנהגותו האלימה והאגרסיבית נמשכה

הן בתקופה שהשניים היו בקשר רומנטי והן לאחר סיום הקשר על רקע רצונה לעזוב אותו. בנוסף לכל האמור, ביצע המשיב סדרה של עבירות תעבורה בתאריך 5.9.2016, כשנהג ללא רישיון נהיגה, בצורה רשלנית ופוחזת, וכמעט פגע בשוטר שנאלץ לעלות על המדרכה. לאחר מכן נמלט המשיב משוטרים, נהג בניגוד לכיוון התנועה, ועשה תאונה בשעה שאין לו רישיון נהיגה, אותו לא הוציא מעולם.

מן התסקיר האחרון של שירות המבחן עולה, שחלה נסיגה בטיפול השיקומי של המשיב, יש חוסר יציבות במצבו, קיימים אצל המשיב מנגנונים של הכחשה והשלכה, צריכת חומרים אסורים, וקשרים עם גורמי שוליים, ומשהוצע למשיב להשתלב בקהילה טיפולית לנפגעי סמים הוא שלל זאת בתוקף.

מוסיפה המדינה ומציינת, שהתרשמות שירות המבחן היא, שהמשיב אינו בשל לטיפול ארוך טווח ומשמעותי, וכי גורמי הסיכון גוברים על סיכויי השיקום, ולכן אין המלצה טיפולית בעניינו של המשיב, כל זאת, חודשים לאחר ששירות המבחן ניסה לבנות למשיב תכנית טיפולית. התוצאה היא שההמלצה של שירות המבחן היא להטיל על המשיב ענישה מוחשית.

לנוכח התסקיר השלילי הממליץ על ענישה מוחשית טוענת המדינה, כי שגה בית משפט קמא משהסתפק בענישה צופה פני עתיד בלבד, ולטעמה היה על בית משפט קמא לגזור על המשיב מאסר בפועל שימחיש לו את חומרת מעשיו.

ממשיכה וטוענת המדינה, שבית משפט קמא סמך את עמדתו על דבריה של המתלוננת, שטענה כי ההתנהלות בינה לבין המשיב יצאה מכלל שליטה, היא אינה רוצה שימצו את הדין עם המשיב ואף רוצה לחזור להיות חברתו.

המדינה מציינת, שהמתלוננת חיילת משוחררת כבת 20.5, שהייתה בת 18 בעת ביצוע העבירות נשוא כתב האישום, והיה על בית משפט קמא להגן על המתלוננת, ולהטיל על המשיב ענישה מוחשית ומרתיעה, גם אם המתלוננת מביעה עמדה קורבנית, ומוכנה לחזור אל המשיב למרות שאיים עליה והיכה אותה מספר פעמים.

לטענת המדינה, גם לא נתן בית משפט קמא משקל ראוי לעבירה של נהיגה ללא רישיון, שהיא עבירה מסכנת חיים, וכן לא נתן משקל לחומרה הנובעת מנהיגתו הפוחזת של המשיב ותוצאותיה - תאונה שבנס לא גרמה לפגיעה בנפש.

הענישה כפי שהטיל בית משפט קמא אינה הולמת, לדעת המדינה, וחורגת מרף הענישה המקובל.

לטעמה של המדינה, מתחם הענישה שקבע בית משפט קמא (מאסר על תנאי עד 10 חודשי מאסר בפועל) הוא מתחם שגוי.

המדינה מפנה לפסיקה, לפיה הוטלו עונשי מאסר בפועל בגין עבירות אלימות ואיומים כלפי בנות זוג, וכן מפנה לענישה לגבי העבירה של נהיגה ללא רישיון.

י"ז. בישיבה הראשונה שהתקיימה בפנינו ביום 12.7.2018, לא היה המשיב מיוצג, הואיל ומי שהיה סנגורו בבית משפט קמא הודיע שאינו מייצג עוד את המשיב. לפיכך, קבענו בהחלטתנו שהסנגוריה הציבורית תייצג את המשיב בערעור.

כמו כן, הורינו על הזמנת חוות דעת של הממונה על עבודות שירות, אך עכבנו את הפניה לממונה, כדי לאפשר לסנגור הציבורי שיתמנה להודיעו האם יש לו השגה כנגד הזמנת חוות דעתו של הממונה.

משהתמנתה עו"ד גב' אביטל בן-נחן כסנגוריתו של המשיב, מסרה היא בכתב לבית המשפט ביום 30.7.2018, שאין היא מתנגדת להזמנת חוות דעתו של הממונה על עבודות שירות.

בהתאם לחוות דעתו של הממונה מיום 12.9.2018, מתאים המשיב לביצוע עבודות שירות.

י"ח. בישיבה שהתקיימה בפנינו ביום 11.10.2018 חזרה ב"כ המדינה על הודעת הערעור ונימוקיה, והוסיפה, שלטעמה בית משפט קמא לא נתן משקל הולם לנסיבות בהן ביצע המשיב את העבירות, ובכלל זה תוכן האיומים, והריבוי של האיומים שהושמעו באזניה של מתלוננת כבת 18, על רקע סיום של קשר זוגי. לחלקם של האיומים התלוו תקיפה פיזית ואיומים אחרים שגם הושמעו באזני בני משפחתה של המתלוננת. מדובר באיומים קשים ביותר. אין המדובר באירוע בודד, כי אם במסכת איומים לאורך תקופה, בליווי אלימות שאין להקל בה ראש כלפי המתלוננת.

לדעת ב"כ המדינה, עבירת האיומים מצויה במקרה זה, ברף הגבוה ומצביעה על המסוכנות הנשקפת מן המשיב, וזו גם התרשמות שירות המבחן, במיוחד לפי התסקיר האחרון, ממנו עולה נסיגה במצבו של המשיב. כן הצביעה ב"כ המדינה על שימוש בסמים, כעולה מן הבדיקות שבוצעו למשיב.

המשיב לא התמיד בהליך הטיפול, ושירות המבחן התרשם מנזקקות טיפולית משמעותית ומסוכנות גבוהה לצידה.

עוד ציינה ב"כ המדינה, שלצד כל אלה ביצע המשיב עבירות תעבורה, שהן לכשעצמן מצדיקות מאסר בפועל, כשהוא נוהג ללא רישיון, בניגוד לכיוון התנועה, ולעבר שוטר שניצב באותו מקום.

לעמדת ב"כ המדינה, לא ניתן להסתפק בעונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, ויש לגזור על המשיב עונש מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח.

עד כאן תמצית טיעוני ב"כ המדינה.

י"ט. שונה עמדת הסנגורית הסבורה שאין להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא.

באשר לטענת ב"כ המדינה, שאין המדובר באירוע בודד, ציינה הסנגורית, שהמדינה עצמה ביקשה מבית משפט קמא להתייחס לכל האירועים כאירוע אחד.

הסנגורית הוסיפה, שהפסיקה הקיימת בעבירות נשוא כתב האישום מגוונת ביותר, וציינה גם

שהמדינה ביקשה אמנם מבית משפט קמא לקבוע מתחם שבין 12 ל-18 חודשי מאסר בפועל, ואולם, בפסיקה שהמדינה עצמה הגישה לבית משפט קמא, היו עונשים שנעו בין 8 חודשי מאסר בפועל לבין 18 חודשי מאסר בפועל, כאשר הענישה של 18 חודשים בפועל הוטלה בגין מעשים חמורים יותר.

בית משפט קמא עצמו ציטט פסיקה בה הוטלו בגין מעשים דומים עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, אך גם היה מקרה של של"צ. הסנגור שייצג את המשיב בבית משפט קמא הפנה ל-11 פסקי דין, שבהם הענישה נעה בין של"צ לבין עבודות שירות. מכל מקום, לא ניתן לטעון שהמתחם שקבע בית משפט קמא הוא מתחם שאינו סביר.

גם אין מקום, לטענת הסנגורית, להתערב בהחלטת בית משפט קמא להטיל ענישה ברף התחתון של המתחם. כמו כן הדגישה הסנגורית, שהמשיב והמתלוננת הם צעירים עם בעיות, ואין בידם כלים להתמודד עם קשייהם במערכת היחסים. המשיב כבן 25, מסייע לפרנסת המשפחה מאז היותו בן 13, אמו חולת סרטן שהעידה בפני בית משפט קמא, אין לחובתו עבר פלילי (למעט עבירה של היעדרות מן השירות) ואין לו כלים להתמודד עם קנאה ותסכול.

באשר לעמדת המדינה, לפיה אין להתחשב בעמדתה המגוננת של המתלוננת, שביקשה לא למצות את הדין עם המשיב, ואף ציינה שהייתה רוצה לחזור להיות חברתו, הצביעה הסנגורית על כך, שהמתלוננת יודעת להגן על האינטרסים שלה, שהרי המתלוננת היא זו שניתקה בשעתו את הקשר הזוגי עם המשיב, וכמו כן ידעה להגיש נגדו תלונה במשטרה, ולהמתין לו ליד הבית ביחד עם שוטרים שהגיעו למקום. כמו כן, ידעה המתלוננת לספר שבשעתו היא אכן פחדה מן המשיב, אך כיום אין היא פוחדת ממנו, ואף ניסתה לחדש אֶתו את הקשר בהיותו במעצר בית, אך המשיב לא הסכים לנוכח תנאי השחרור בערובה.

בנוסף ציינה הסנגורית, שהמתלוננת ידעה להגיע לבית המשפט, ולומר שבקשתה היא שלא ימוצה הדין עם המשיב.

הסנגורית ביקשה שלא להתערב בגזר דינו המפורט והמנומק של בית משפט קמא, שהביא בחשבון את כל השיקולים הרלוונטיים כפי שפורטו בגזר הדין, וכן הדגישה הסנגורית, שהמשיב היה כמחצית השנה במעצר בית מלא, ולאחר מכן כשנה ואף למעלה מכך במעצר בית חלקי.

בנוסף, הפנתה הסנגורית, לנזק שנגרם למשיב נוכח השהייה הממושכת במעצר בית, ולחובות הכספיים הגבוהים שצבר בתקופה זו, ומכאן שעונש מאסר, גם אם בעבודות שירות, צפוי לגרום לפגיעה במשיב.

עוד הפנתה הסנגורית לכך, שהמשיב נטל אחריות, הודה בכתב האישום המתוקן, והביע חרטה. כל אלה הובאו בחשבון על ידי בית משפט קמא, לרבות גם עמדת המתלוננת. נוכח כל אלה הטיל בית משפט קמא את הענישה ברף התחתון של המתחם.

לדעת הסנגורית, ענישה זו סבירה בנסיבות העניין ואפקטיבית נוכח העובדה שאין למשיב הרשעות בалиמות, ואין לו הסתבכויות נוספות (זולת שני תיקי סמים שכלל לא הוגש בהם כתב אישום), כך שהענישה של מאסר על תנאי שהוטלה עליו משמשת כחרב תלויה מעל ראשו למקרה ויעז לחזור על התנהגותו נשוא הדיון.

לעניין הסמים ציינה הסנגורית, שלא הייתה הצדקה להפנות את המשיב לקהילה סגורה, שהרי אין המדובר בנרקומן, אלא מדובר במי שהשתמש בקנאביס, ואין לראותו כמי שמכור לסמים.

לסיכום טענה הסנגורית, שאין כל הצדקה להחמיר בענישה לעומת גזר הדין של בית משפט קמא. ככל שיחליט בית משפט זה להטיל בכל זאת על המשיב ביצוע עבודות שירות, מבקשת הסנגורית, שיהא זה לתקופה קצרה ביותר, כדי לא לפגוע במשיב מבחינה כלכלית.

עד כאן תמצית טיעוני הסנגורית.

כ. לאחר שנתנו דעתנו לכתב האישום המתוקן, שבעובדותיו הודה המשיב ולפיהן הורשע, לתסקירי שירות המבחן, לעדויות האופי, לטיעונים של שני הצדדים לעונש בפני בית משפט קמא, לפסיקה הרלוונטית, ולטיעונים המפורטים של באות כוח שני הצדדים בדיון שהתקיים בפנינו ביום 11.10.18, מסקנתנו היא שדין הערעור להתקבל חלקית.

כ"א. העיקרון המנחה בענישה לפי תיקון 113 של חוק העונשין הוא עיקרון ההלימה לפי סעיף 40ב' של החוק:

"העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו...".

ואולם, הענישה שהוטלה על המשיב לפי גזר דינו של בית משפט **אינה** משקפת לטעמנו יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו, והאשם בהתנהגות המשיב, לבין סוג ומידת העונש שהוטל עליו.

כ"ב. האיומים החמורים והמכוערים, מלאי השטנה, של המשיב כלפי המתלוננת, בין אם במישרין ובין אם באמצעות אמה או אחותה, על רקע רצונה של המתלוננת לנתק את הקשר עם המשיב, לא היו בבחינת מעשה חד פעמי בעידנא דריתחא (טענה שנדחתה בצדק על ידי בית משפט קמא) אלא התרחשו פעם אחר פעם. חלילה לנו מלהקל ראש באיומים נלוזים מסוג זה. עוד ובנוסף, ביצע המשיב מעשי תקיפה

כלפי המתלוננת. אכן, למרבה המזל לא נגרמו למתלוננת חבלות ומדובר בתקיפה סתם, אלא שגם כאן אין המדובר באירוע חד פעמי אלא המשיב היכה את המתלוננת מספר פעמים ללא התגרות מצידה וללא הצדקה.

כ"ג. העובדה שהמתלוננת הגיעה לבית המשפט כעדת אופי וביקשה שלא למצות את הדין עם המשיב, ואף ביקשה לחזור אליו, אין בה כדי להפחית מן החומרה שבאיומים החמורים והמכוערים שהשמיע המשיב כלפי המתלוננת וממעשי התקיפה שלו שבוצעו כלפי המתלוננת (כבת 21 כיום), כשהייתה מעט למעלה מגיל 18 במועדים הרלוונטיים לכתב האישום.

בנסיבות אלה, חובתו של בית המשפט להגן על המתלוננת מפני תוקפנותו של המשיב, ולהרתיע אותו ואת זולתו.

לעניין זה עיינו ברע"פ 6577/09 ניר צמח נ' מדינת ישראל (20.8.09):

"עבירות האלימות והאיומים ככלל, וכנגד בנות זוג בפרט, הפכו זה מכבר לרעה חולה אשר בתי המשפט מצווים להיאבק בה. נכון הוא אומנם כי אין בכך כדי "להוציא" את נסיבותיו האישיות של הנאשם הקונקרטי מן המשוואה ואולם דורש הדבר מתן משנה תוקף לאותם אינטרסים של גמול ושל הרתעה, הן של העבריין עצמו והן של עבריינים בכוח".

כ"ד. לא למותר לציין את העבירות הנוספות בהן הורשע המשיב והמצביעות על התנהלות בריונית שלמרבה המזל לא נסתיימה בחבלות גוף, דהיינו: נהיגתו הרשלנית והפוחזת של המערער, באופן שיש בה כדי לסכן חיי אדם, **כשאין ומעולם לא היה למשיב רישיון נהיגה**, שהתקדם בנסיעה לעברו של שוטר שניצב במקום באופן שאילץ את השוטר לעלות על המדרכה. המשיב המשיך ונכנס לרחוב בו מוצב תמרור אין כניסה, תוך נהיגה בניגוד לכיוון התנועה, ובהמשך פגע בקיר עם הרכב בו נהג. למרבה המזל נסתיים האירוע ללא חבלות גוף, אך אין צורך להרחיב את הדיבור ולהדגיש את הסכנה הטמונה בנהיגה ללא רישיון בכלל, קל וחומר כשהנהיגה היא רשלנית ופוחזת כפי שנהג המערער.

כ"ה. שירות המבחן עשה כמיטב יכולתו על מנת לשבץ את המערער בהליך טיפולי שיקומי הן במרכז לשלום המשפחה, והן ביחידה לטיפול בהתמכרויות, זאת לאחר שהתברר בבדיקות שנמצאו שרידי סם אצל המשיב. כמו כן, נעשה ניסיון על ידי שירות המבחן להרחיק את המשיב מקיום קשר עם אוכלוסיית שוליים, אך למרבה הצער בסופו של דבר, וכעולה מן התסקיר השלישי והאחרון, חלה נסיגה בהתנהגותו של המשיב והוא התקשה לשמר את הקשרים הטיפוליים.

המשיב לא הצליח לגייס כוחות למימוש הליך השיקום, ונראה לשירות המבחן, שאין הוא בשל ומתאים לטיפול ארוך טווח ומשמעותי לצורך עריכת שינויים בחייו.

שירות המבחן הגיע למסקנה, שגורמי הסיכון אצל המשיב גוברים על סיכויי השיקום, לפיכך לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית. שירות המבחן מעריך שהמשיב זקוק לענישה מוחשית ומציבת גבול לשם הפנמת חומרת מצבו.

כ"ו. נוכח האמור לעיל, סבורים אנו, שגזר דינו של בית משפט קמא, שהסתפק בענישה צופה פני עתיד, אינו עולה בקנה אחד עם עיקרון ההלימה. בשים לב להערכתו של שירות המבחן בוודאי שאין בגזר הדין של בית משפט קמא כדי להרתיע את המשיב מפני השמעת איומים חמורים ונלוזים, כמו גם מן האלימות כלפי חברתו, ומהתנהגותו פורצת הגבולות כפי שבאה לידי ביטוי בנהיגה רשלנית ופוחזת כשאין ברשותו רישיון נהיגה.

כ"ז. נציין, שמתחם הענישה שקבע בית משפט קמא בגזר דינו, דהיינו, החל ממאסר מותנה ועד 10 חודשי מאסר בפועל, לרבות פסילת רישיון הנהיגה בפועל, וכן פסילה על תנאי, מקובל עלינו בנסיבות העניין, ותמימי דעים אנו עם בית משפט קמא שאין הצדקה לסטייה מן המתחם לא לקולא ולא לחומרה.

ואולם, אין בידינו לאמץ את העונש הקונקרטי שהוטל על המשיב. אכן, מנעד הענישה לפי הפסיקה הענפה הקיימת בעבירות מסוג זה רחב ומגוון, מקצתה מחמירה יותר ומקצתה מקלה יותר, ובהתאם לתורת הענישה האינדיווידואלית על בית המשפט לקבוע את העונש הספציפי הראוי לנאשם בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה, מחד גיסא, ונסיבותיו של הנאשם, מאידך גיסא.

כ"ח. גם בהביאנו בחשבון את מלוא השיקולים לקולא שפירט בית משפט קמא בגזר דינו, איננו סבורים שניתן בתיק זה, נוכח התנהלותו הבריונית של המשיב, להסתפק בענישה הצופה פני עתיד, וכך גם עולה מתסקיר שירות המבחן מיום 26.3.18.

למעשה, ראוי היה להטיל על המשיב עונש מאסר לריצוי בפועל מאחורי סורג ובריה לתקופה של מספר חודשים במסגרת מתחם הענישה שקבע בית משפט קמא, ואולם, בהתחשב בגילו הצעיר של המשיב, העדר הרשעות קודמות (זולת עבירת היעדרות מן השירות), התקופה הארוכה בה שהה המשיב במעצר בית מלא (כמחצית השנה) ובמעצר בית חלקי (כשנה נוספת), המחלה הקשה ממנה סובלת אמו, קשייו הכלכליים שהחמירו עקב התקופה הממושכת של מעצר הבית, הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן באופן שנחסך זמן שיפוטי ונחסכה עדות המתלוננת, נטילת האחריות והחרטה שהביע, וכן בהתחשב בכך שאין זו דרכה של ערכאת הערעור למצות את הדין עם הנאשם כשמתקבל ערעור המדינה על קולת העונש, הגענו לכלל מסקנה שראוי להטיל על המשיב עונש מאסר לתקופה של 5 (חמישה) חודשים אותו יוכל לרצות על דרך עבודות שירות כעולה מחוות דעתו של הממונה על עבודות שירות.

כ"ט. התוצאה מכל האמור לעיל היא, שאנו מקבלים חלקית את ערעור המדינה ומטילים על המשיב 5 (חמישה) חודשי מאסר שאותם ירצה המשיב בעבודות שירות בהתאם לחוות דעתו של הממונה על עבודות שירות מיום 12.9.18.

על המשיב להתייצב ביום ראשון, **25.11.18** שעה 08:00 בבוקר במשרדי הממונה על עבודות שירות, ביחידת עבודות שירות, מפקדת מחוז צפון, רחוב הציונות 14, טבריה לצורך קליטה והצבה.

ל. המשיב התחייב בשעת הריאיון בפני הממונה על עבודות שירות שמצבו הכלכלי לא יהווה עילה לבעיות, כגון, התייצבות לריצוי עבודות השירות, וכן ציין שבכוונתו לבצע את הנדרש ממנו באופן שאליו התחייב במעמד ריאיון ההתאמה לביצוע עבודות השירות.

נדגיש, שעל המשיב לעמוד באופן מלא בהתחייבותו זו.

המשיב מוזהר בזאת, שמדובר בתנאי העסקה קפדניים וכל חריגה מכללים אלה יש בה כדי להפסיק את עבודות השירות ולהביא לריצוי יתרת העונש במאסר בפועל.

כמו כן מוזהר בזאת המשיב, שאין לשתות אלכוהול במהלך העבודה ואין להגיע לעבודה בגילופין. התנהגות מסוג זה תהווה עילה להפסקה מנהלית ולריצוי העונש במאסר בפועל.

כמו כן מוזהר בזאת המשיב, שבמהלך ריצוי עבודות השירות הוא יהיה נתון למעקב של בדיקות שתן. סירוב לבדיקה או בדיקה עם ממצאים חיוביים יהוו עילה להפסקה מנהלית וריצוי העונש במאסר בפועל.

יובהר, שכל שאר רכיבי גזר דינו של בית משפט קמא עומדים בעינם ללא כל שינוי.

למזכירות:

(1) יש להמציא את העתק פסק הדין לממונה על עבודות שירות.

(2) בנוסף, תמציא המזכירות את העתק פסק הדין גם לשירות המבחן.

ניתן היום, ט"ז חשוון תשע"ט, 25 אוקטובר 2018, במעמד הנוכחים.

א. אלון, שופטת

ב' בר-זיו, שופטת

י' גריל, שופט בכיר
[אב"ד]